

Warszawa, 2 maja 2018 r.

LEX-I.4131. 51 .2018.ML

**Rada Gminy Zabrodzie
ul. Wł. St. Reymonta 51
07-230 Zabrodzie**

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875, z późn. zm.)

s t w i e r d z a m n i e w a ż n o ś ć

uchwały Nr XLIV/237/2018 z dnia 29 marca 2018 r. Rady Gminy Zabrodzie w sprawie określenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zabrodzie w 2018 roku.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 marca 2018 r. Rada Gminy Zabrodzie podjęła uchwałę Nr XLIV/237/2018 w sprawie określenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zabrodzie w 2018 roku.

Podstawę prawną do podjęcia uchwały stanowi art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2017 r., poz. 1840 z późn. zm. - zwanej dalej *uoz*). Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, zwany dalej *programem*, zgodnie z art. 11a ust. 2, 3, 3a i 5 *uoz*, określa w szczególności:

- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- odławianie bezdomnych zwierząt;
- obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- usypianie ślepych miotów;
- wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;

- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposobu wydatkowania tych środków.

Nadto *program* może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie oraz plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają.

Ustawodawca w art. 11a ust. 6-8 uoz ustalił także sposób procedowania nad projektem programu, wskazując, że projekt programu przygotowuje wójt (burmistrz, prezydent miasta). Projekt programu winien zostać przekazany do zaopiniowania: właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii, organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy oraz dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy (uprawnione podmioty w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu wydają opinie o projekcie, przy czym niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu).

W toku przeprowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru stwierdził, że postanowienie § 1 pkt 3 i 4 Załącznika do Uchwały Nr XLIV/237/2018 istotnie narusza przepis art. 11a ust. 2 pkt 3 i 7 uoz. Przyjęty przez Radę Gminy program nie obejmuje bowiem wskazania konkretnego podmiotu odpowiedzialnego za odławianie bezdomnych zwierząt i gospodarstwa rolnego, które realizuje zadanie polegające na zapewnieniu miejsca zwierzętom gospodarskim, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, w sytuacji gdy nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub opiekuna. W konsekwencji program nie wyczerpuje zakresu spraw wymienionych w art. 11a ust. 2 ustawy. W § 1 pkt 3 i 4 uchwały Rada Gminy wprowadziła definicje *osoby odławiającej zwierzęta* i *gospodarstwa rolnego*, w których wymieniła jedynie miejscowości, gdzie znajdują się siedziby podmiotów, z którymi Gmina ma podpisaną umowę. Takie określenie podmiotów jest niewystarczające, gdyż nie pozwala na identyfikację podmiotów realizujących zadania na rzecz Gminy, określone w art. 11a ust. 2 pkt 3 i 7 ustawy. Rada Gminy w celu wypełnienia normy przepisu art. 11a ust. 2, powinna wskazać *expressis verbis* konkretne podmioty realizujące ustawowe obowiązki w zakresie odławiania bezdomnych zwierząt i realizacji zadania polegającego na zapewnieniu miejsca zwierzętom gospodarskim,

które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, w sytuacji gdy nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub opiekuna. Stanowisko organu nadzoru w przedmiotowej sprawie jest zgodne z orzecznictwem sądów administracyjnych. W uzasadnieniu wyroku z dnia 30 marca 2016 r. sygn. II OSK 221/16 Naczelny Sąd Administracyjny argumentował m.in. że brak wskazania w programie konkretnych podmiotów obowiązanych do wykonywania określonych zadań godzi w *ratio legis* ustawy. W powołanym wyroku NSA zwrócił uwagę, że określenie konkretnych podmiotów w uchwale spełnia ważną rolę informacyjną, która ma na celu jak najszybsze udzielenie pomocy bezdomnemu lub zabłąkanemu zwierzęciu. Nadto NSA wywodził, że roczny termin obowiązywania programu, wymusza uchwalenie w nim konkretnych regulacji. Podobnie NSA orzekł w wyroku z dnia 13 marca 2013 r. sygn. II OSK 37/13.

Informacyjna rola programu opieki nad zwierzętami związana jest z formą uchwały, która winna mieć rangę aktu prawa miejscowego, podlegającego publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym (*vide*: WSA w Krakowie z dnia 14 lutego 2018 r. sygn. II SA/Kr 41/18). Na temat charakteru prawnego uchwały sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi, jako aktu prawa miejscowego, NSA wypowiedział się m.in. w wyroku z dnia 14 czerwca 2017 r. sygn. II OSK 1001/17 oraz wyroku z dnia 12 października 2016 r. sygn. II OSK 3245/14

Biorąc pod uwagę, że brak wskazania w programie konkretnych podmiotów realizujących ustawowe obowiązki w zakresie: odławiania bezdomnych zwierząt i zapewnienia miejsca zwierzętom gospodarskim, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, w sytuacji gdy nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub opiekuna, rzutuje na całokształt *Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zabrodzie w 2018 roku*, uzasadnione jest stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały Nr XLIV/237/2018 w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje z mocy prawa wykonanie uchwały, z dniem jego doręczenia.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Zdzisław Słojera

